

Konflikt

8 Matka měst pod saskou mocí

Jedenáct let po porážce stavů na Bílé hoře vpadla do Čech protestantská vojska Sasů. Obsadila i Prahu, ale jako osvobození to bohužel nevypadalo

Historická perlička

13 Masakr svatebčanů

U vsi Lesní Hluboké se v 16. století odehrál příběh nešťastné lásky, který končil pomstou zhrzeného milence. Na jejím místě stojí dodnes devět křížů

Na pranýři

14 Zvláštní akce Praha 17. listopadu

Po pohřbu Jana Opletala roku 1939 začali nacisté kvůli šířícím se protestům proti okupaci zatýkat a popravovat. Navíc zavřeli i všechny české univerzity

Klenoty Koruny české

18 Elektrárna v duchu secese

Přestože stavba zvaná Hučák měla především vyrábět elektřinu pro Hradec Králové, stala se i skvostnou architektonickou památkou

Ženy v historii

20 Kacířská sestra svaté Anežky?

O jisté zesnulé Vilemíně uvedl svědek při inkvizčním procesu, že byla dcerou českého krále a lidé ji uctívali jako svěťci. Šlo o dceru Přemysla Otakara I.?

Rozhovor

24 Čech v nitru Afriky

Na osudy Emila Holuba jsme se zeptali archiváře Martina Šámala z Náprstkova muzea, který uvedl na správnou míru řadu mýtů a polopravd panujících o legendárním cestovateli

Češi za hranicemi

30 Naši světoběžníci

Shrnuli jsme pro vás výpravy nejvýznamnějších českých cestovatelů od středověkého františkána Odorika až po Zikmunda a Hanzelku

Porod takzvaným císařským řezem ve středověkém rukopise (str. 32)

Věda

32 Záhadné zrození

Je možné, že první úspěšný císařský řez v historii proběhl v Praze? Možná ho prodělala královna Beatrix, druhá manželka Jana Lucemburského

Politika

36 Dílo Moskvy, nebo Gottwalda a spol.?

Proběhl takzvaný Vítězný únor 1948 podle instrukcí od sovětských soudruhů, nebo ho čeští komunisté zinscenovali sami?

Artefakt

39 Dílo tajemného mečire

Porýnské meče se značkou ULFBERHT patřily v raném středověku k řemeslným špičkám svého oboru a několik se jich zachovalo i u nás

Rodokmen

40 Rod nejvyšších maršálků

Páni z Lipé se ocitli na vrcholu v době slavného Jindřicha, jenž prakticky panoval v zemi místo krále Jana. Pak bohužel následoval sestup rodové moci

Holubova socha v rodných Holicích (str. 24)

Vítězný únor na poštovní známce z roku 1988, kdy komunistický režim slavil čtyřicáté výročí (str. 36)

Archeologie

44 Obětování pro přízeň bohů?

U vsi Blučina na jižní Moravě se kdysi zřejmě ve velkém rituálně popravovalo, o čemž svědčí stovky koster na místech hromadných masakrů

Osobnost

46 Císařův mladší bratr

Jan Jindřich z rodu Lucemburků měl složité dětství i mládí, kdy ho vlastní žena vyhnala z tyrolského vévodství. Přesto se pak prosadil jako moravský markrabě

Umění

51 Cesty ztraceného portrétu

Portrét starohraběte Karla, jediný obraz symbolistického malíře Böcklina dochovaný na našem území, se na dlouhá léta ztratil, než ho našli muzejníci z Třebíče

Jak se žilo

54 Útulky nejen pro nemocné

Středověké špitály nebyly jen obyčejné nemocnice, ale také zaopatřovací ústavy, kde se potkávali nejbohatší měšťané s chudáky z ulice

Historická perlička

58 Jediný Čech sežraný kanibaly

Námořník Gustav Chaloupka sloužil jako plavčík na lodi vědecké expedice ke Guadalcanalu, což pro něj skončilo tragicky

Obrazem

59 Dvorec velmože

Projekt Curia Vitkov, zasazený do 12. století rekonstruuje ideální hradiště šlechtice, který se potřeboval bránit nepřítelům i spravovat panství

Jak se žilo

62 Československá loupež století

Měnová reforma z roku 1953 veřejnost zaskočila a pobouřila, protože komunistický režim se rozhodl „zalepit“ státní kasu na její úkor

Oživlá historie

65 Teple se zachumlat

Jak ušít teplý zimní plášť, který středověký člověk potřeboval, aby přežil mrazivou zimu? A jaké druhy pláští se používaly?

Historická detektivka

66 Krkonošská tragédie

Při mezinárodním mistrovství v běhu na lyžích došlo roku 1908 k náhlé změně počasí, kterou zaplatili životem závodník Hanč a jeho přítel Vrbata

+ Toulky českou minulostí

O králi Jiřím z Poděbrad se často hovoří v souvislosti s jeho válkami s Matyášem Korvínem a vysláním mírového poselstva na evropské dvory. Jak se však na český trůn dostal syn z „obyčejného“ panského rodu, který se navíc možná narodil jako nemanželský bastard? Cestu k moci si musel tvrdě proslapat, prosadit se mezi kališnickými konkurenty, obsadit Prahu a umlčet katolickou opozici. Teprve potom se mohl stát zemským správcem a následně králem.

70 Vzestup husitského krále

74 Jiříkova cesta k moci

78 První muž království

Král Jiří z Poděbrad na portrétu Jana Hory (str. 70)